

MODUŁ V

Teresa Karweta

Zasady udzielania pierwszej pomocy

MODUŁ I

TEMAT:

Zasady udzielania pierwszej pomocy

PRZEZNACZONY DLA:

uczniów gimnazjum

CZAS REALIZACJI:

6 godzin lekcyjnych

POZIOM WIEDZY POCZĄTKOWEJ:

wiadomości i umiejętności z zakresu szkoły podstawowej

POMOCE DYDAKTYCZNE:

- foliogramy, filmy,
- zestawy opatrunkowe,
- ćwiczenia, gry symulacyjne

CELE EDUKACYJNE:

Po zakończeniu zajęć uczeń gimnazjum powinien:

- wiedzieć, co to jest pierwsza pomoc i jaki jest jej zakres,
- rozumieć, na czym polega obowiązek udzielania pierwszej pomocy i wiedzieć, z jakich przepisów prawa wynika,
- znać system ratowniczy kraju,
- umieć wezwać pomoc,
- znać zasady i umieć postępować na miejscu wypadku,
- umieć ocenić stan poszkodowanego, ocenić czynności życiowe,
- znać podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy,
- znać zagrożenia przy udzielaniu pierwszej pomocy i umieć ich unikać,
- znać podstawowe sposoby podtrzymywania czynności życiowych i umieć zastosować je w praktyce,
- znać i umieć zastosować podstawowe środki opatrunkowe będące na wyposażeniu apteczki,
- umieć unieruchomić zranione kończyny,
- umieć zaopatrzyć ranę i zatamować krwotok,
- umieć ratować porażonego prądem,
- znać zasady postępowania przy oparzeniach i odmrożeniach oraz umieć zastosować je w praktyce,
- znać zasady postępowania ratowniczego w nagłych zaburzeniach świadomości i umieć zastosować je w praktyce.

SPIS JEDNOSTEK LEKCYJNYCH

L.p.	Jednostka lekcyjna	Metoda nauczania	Czas realizacji
1.	Zasady pierwszej pomocy	pogadanka, pokaz, ćwiczenia	45 min.
2.	Zasady postępowania na miejscu wypadku	pogadanka, ćwiczenia	45 min.
3.	Ocena stanu poszkodowanego i podstawowe podtrzymywanie życia	pogadanka, pokaz, ćwiczenia	45 min.
4.	Postępowanie przy zranieniach, krwotokach, oparzeniach i odmrożeniach	pogadanka, pokaz, ćwiczenia	45 min.
5.	Postępowanie przy obrażeniach kości i stawów	pogadanka, pokaz, ćwiczenia	45 min.
6.	Nagłe zaburzenia świadomości w chorobach wewnętrznych i inne niebezpieczne sytuacje	pogadanka, pokaz, ćwiczenia	45 min.

LITERATURA:

1. R.H. Barlett, *Przewodnik po intensywnej terapii*, PZWL, Warszawa 1998.
2. M. Buchfelder, A. Buchfelder, *Podręcznik pierwszej pomocy*, PZWL, Warszawa 1997.
3. A. Chrzęszczewska, *Bandażowanie*, PZWL, Warszawa 1987.
4. A. Dziak, *Pierwsza pomoc*, PZWL, Warszawa 1990.
5. O. Gedliczka, *Zasady postępowania w obrażeniach ciała*, Medycyna Praktyczna s.c. Kraków 1993.
6. M. Sych, *Resuscytacja – teoria i praktyka ożywiania*, PZWL, Warszawa 1995
7. *Kompendium pierwszej pomocy*, pod redakcją W. Gacka, CIOP, Warszawa 2002.

WPROWADZENIE

Pierwsza pomoc służy ratowaniu zagrożonego zdrowia lub życia ludzkiego oraz ograniczaniu skutków już na miejscu wypadku. Wiadomości i umiejętności absolwenta gimnazjum powinny umożliwić mu aktywne podjęcie czynności ratowniczych.

Młody człowiek – gimnazjalista jest już bardzo aktywnym uczestnikiem życia, ciekawym otoczenia i chętnie eksperymentującym, a więc narażonym na różne niebezpieczne zdarzenia. Powinien mieć świadomość grożących niebezpieczeństw, umieć oceniać i ograniczać ryzyko, a w razie wypadku – potrafić racjonalnie działać. Aby było to możliwe, należy podczas kolejnych etapów edukacji utrzymywać i doskonalić wcześniejsze umiejętności, poszerzać wiedzę adekwatnie do możliwości gimnazjalistów.

W opracowaniu nie przewidziano praktycznych ćwiczeń technik resuscytacji krążeniowo-oddechowej. Mogą one odbywać się wyłącznie na specjalnym manekinie i aby uzyskać sprawność w wykonywaniu sztucznego oddychania i masażu serca, trzeba wielokrotnie ćwiczyć, co przekracza ramy czasowe modułu. Jeżeli szkoła jest odpowiednio wyposażona lub ma możliwość skorzystania ze specjalistycznego sprzętu oraz wykwalifikowanych instruktorów, przeprowadzenie tego typu zajęć jest celowe.

Przed przystąpieniem do zajęć nauczyciel powinien zapoznać się z treścią tekstu źródłowego zamieszczonego w opracowaniu do każdej jednostki lekcyjnej. Zajęcia winny być prowadzone metodami aktywizującymi w formie ćwiczeń angażujących nie tylko podstawowe zmysły wzroku i słuchu ucznia, ale także jego intelekt, zgodnie ze wskazówkami zamieszczonymi w kartach jednostek lekcyjnych. Jedną z możliwości jest przeprowadzenie zajęć, np. podczas „zielonej szkoły”, obozu, czy w czasie innych form edukacji, atrakcyjnych dla młodzieży, oraz zakończenie ich zawodami drużyn ratowniczych.

Poszczególne jednostki lekcyjne mogą być realizowane niezależnie i wykorzystywane według potrzeb wynikających ze szkolnych programów nauczania, np. na lekcjach w-f, techniki, chemii, biologii, albo np. na godzinie wychowawczej w ramach przygotowania do wycieczki, biwaku itp.